

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของฝ่ายวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งสามารถนำมาเสนอได้ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารการศึกษาประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุ การจัดการและวัฒนธรรมองค์การ กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากรแบบเจาะจง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านวิชาการของสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายวิชาการ โดยยึดคำสั่งคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ทั้ง 16 แห่ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรแบบเจาะจง (purposive population) จากจำนวนบุคลากรในคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 465 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารการศึกษาโดยแยกออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร 5 ข้อ ด้านงบประมาณ 5 ข้อ ด้านวัสดุ 5 ข้อ ด้านการจัดการ 5 ข้อและด้านวัฒนธรรมองค์กร 15 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ กำหนดในการวัดออกเป็น 5 ระดับ ทั้งหมดจำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ รวม 3 ด้าน โดยจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานจำนวน 10 ข้อด้านการจัดเก็บข้อมูลจำนวน 10 ข้อ และด้านการติดต่อสื่อสารจำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยศึกษาการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน โดยการศึกษาจาก ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักการสร้างและวิธีสร้างเครื่องมือแบบ ตรวจสอบรายการ (checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และกำหนดขอบข่ายของคำถามให้ครอบคลุมตามกรอบ และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอบริการผู้ควบคุม เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความชัดเจนของคำถาม รวมทั้งความครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการเก็บข้อมูล และให้การเสนอแนะ และทำการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอบริการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity)

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการประมวลผลข้อมูลซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารการศึกษา ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ การจัดการและวัฒนธรรมองค์กร วิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของรายข้อแต่ละข้อและรายด้านแต่ละด้าน ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการปฏิบัติงาน การจัดเก็บข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของรายข้อแต่ละข้อและรายด้านแต่ละด้าน และหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการโดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยทางการบริหารการศึกษาระหว่างกัน

สรุปผลของการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ การปฏิบัติงาน การจัดเก็บข้อมูล และการติดต่อสื่อสาร

ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมโดยภาพรวมพบว่า ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ ทั้ง 3 ลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ในแต่ละด้านพบว่า

- 1) ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการด้านการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการด้านการจัดเก็บข้อมูลทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง
- 3) ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการด้านการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารการศึกษา กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัจจัยทางการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ ด้านการจัดการและด้านวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารการศึกษา กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยจำแนกความสัมพันธ์เป็นรายด้านได้ดังนี้

- 1) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 2) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านงบประมาณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 3) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านวัสดุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 4) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านการจัดการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 5) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยข้างต้น มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดเก็บข้อมูลและด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21, 2.79$ และ 2.06) ตามลำดับ โดยพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดเก็บข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับน้อย

การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า

ด้านการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น จำเป็นจะต้องมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ อย่างคล่องแคล่วว่องไว และเนื่องจากบุคลากรในฝ่ายวิชาการเป็นเพศหญิง ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-50 ปี ความชำนาญและทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์จึงมีค่อนข้างน้อย แต่ก็มี ความจำเป็นที่จะต้องใช้คอมพิวเตอร์เพื่อปฏิบัติภาระงานต่างๆ ในฝ่ายวิชาการ รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีจำนวนน้อยเพราะเนื่องจากงบประมาณที่มีจำนวนน้อยจึงทำให้ประสิทธิภาพลดลง การจะดำเนินงานต่างๆ ก็ยังไม่ดี จึงทำให้ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ถ้ามีผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น สถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอก็คาดว่าจะมีการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับ อารยา วงศ์หงษ์กุล ซึ่งได้ศึกษา ปัญหาในการพัฒนาระบบ

สารสนเทศเพื่อการบริหารในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในบางประเด็นของการวิจัยที่พบว่า ที่ยังมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเพราะว่า ต่างคนต่างใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการดำเนินงานของตน ยังไม่มีแบบแผนที่แน่นอน

ด้านการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น สถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากรเป็นสถานศึกษาที่เน้นทางด้านความเป็นเลิศทางศิลปะ ส่วนในเรื่องการเก็บข้อมูลไว้ในรูปแบบฐานข้อมูลนั้น จึงมีเพียงแต่ฐานข้อมูลของนักเรียนศึกษา ส่วนในการจัดเก็บฐานข้อมูลในรูปแบบอื่นๆนั้น ก็เป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมแบบเพิ่มเอกสารในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลตามความต้องการเสียเป็นส่วนใหญ่ เวลาจะใช้ข้อมูลก็จะต้องนำหน่วยความจำที่ได้ทำการเก็บข้อมูลไว้ เช่น CD-ROM หรือ diskket มาเปิดเพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการใช้ แต่ถ้ามีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น มีการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการเก็บข้อมูลต่างๆ เช่น การจัดทำตารางสอน การเก็บข้อมูลอาจารย์ วิทยากร ฯลฯ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเลือกใช้ข้อมูลก็คาดว่าจะมีการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานของ สุนทร จันทะวงศ์ ซึ่งได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย ในบางประเด็นของการวิจัยที่พบว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลทำตามช่วงเวลาที่ต้องการ การใช้เครื่องคิดเลขและเครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลฐานข้อมูล เกี่ยวกับบุคลากร ชั่วโมงการสอน การใช้ห้องเรียน การจัดสรรงบประมาณและข้อมูลครุภัณฑ์ ปัญหาที่พบมาก คือ ด้านทรัพยากร ส่วนด้านกระบวนการจัดการและระบบฐานข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น จะเห็นได้ว่าในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร ยังมีการใช้อินทราเน็ตและอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับน้อย เพราะเนื่องมาจากวัสดุรวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ตามผลการวิเคราะห์และจากการสังเกตของผู้วิจัยถึงสภาพทั่วไปของเครือข่ายต่างๆของสารสนเทศในฝ่ายวิชาการนั้นยังมีอยู่ในระดับปานกลางงบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอ และจากที่ได้สอบถามบุคลากรเป็นที่น่าสังเกตว่าในการพัฒนา (upgrade) เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้นั้นไม่สามารถทำได้เพราะถ้าจะให้คอมพิวเตอร์สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้นั้นจะต้องกำหนดคุณลักษณะตั้งแต่จัดซื้อครั้งแรกเท่านั้น ไม่สามารถขอซื้อเพื่อเพิ่มเติมมาพัฒนาเองได้ในภายหลัง แต่ถ้ามีการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ อบรมบุคลากรเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารทั้งในรูปแบบภายในองค์กร (intranet) และภายนอกองค์กร (internet) ให้มากขึ้น ให้ความสนในกับการใช้ให้มากขึ้น ผู้บริหารสนับสนุน

การใช้ให้มากขึ้น ก็คาดว่าจะมีการติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ อารี ยิลแมส ซึ่งได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ในบางประเด็นของการวิจัยที่พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีเครือข่ายข้อมูลสำหรับเชื่อมโยงการใช้ข้อมูลสารสนเทศภายในและการใช้ข้อมูลทาง internet ของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ กิตติกานต์ ศรี ซึ่งได้ศึกษา การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษา ระดับจังหวัด ในบางประเด็นของการวิจัยซึ่งก็กล่าวเช่นเดียวกันกับ อารี พบว่า ในด้านที่ดำเนินการน้อยที่สุดหรือยังไม่มีดำเนินการเลย ได้แก่ การบริการข้อมูลสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตและระบบออนไลน์ ซึ่ง ระวีวัฒน์ พงษ์พนาคม ซึ่งได้ศึกษา การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์จัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 และในบางประเด็นของการวิจัยก็กล่าวเช่นเดียวกันว่า มีความต้องการใช้ระบบเครือข่ายภายใน บุคลากรยังไม่สามารถใช้ระบบเครือข่ายภายในได้

2) ปัจจัยทางการบริหารการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ในทุกด้าน ($r_{xy} = .612$)

การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ จากผลการวิเคราะห์และการได้พบเห็นจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังมีจำนวนน้อยซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงาน และส่วนใหญ่บุคลากรจะศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองทำให้ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ถ้าจำนวนบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านนี้มีจำนวนที่เพียงพอต่อภาระงานแล้วก็จะมาสามารถที่จะพัฒนางานและเพิ่มระดับของลักษณะของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการได้จากระดับปานกลางก็อาจจะเพิ่มขึ้นเป็นในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวัฒน์ พงษ์พนาคม อารยา วงศ์หงษ์กุล อารี ยิลแมส และ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่กล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะมาพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ จากผลการวิเคราะห์ในด้านงบประมาณมีความสำคัญใน

การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ เพราะปัจจัยด้านงบประมาณซึ่งมีผลต่อการจัดบรรยากาศและรวมไปถึงปัจจัยในด้านวัสดุในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ด้านบุคลากรที่จำเป็นต้องมีงบประมาณในการจัดจ้างบุคลากรเพื่อมาปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ งบประมาณจึงมีความสำคัญมากเพราะถ้างบประมาณมีจำนวนน้อย ลักษณะการใช้ก็จะน้อยตามงบประมาณ ดังนั้นถ้าต้องการให้มีการใช้เทคโนโลยีให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ก็จะต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และวัสดุต่างๆที่เกี่ยวข้องให้มีจำนวนมากขึ้น ก็จะทำให้ลักษณะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการมีระดับในการใช้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อารี ยิลแมส สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ ปราวินชา สุวรรณรัฐโชติ ที่กล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ปัญหาที่พบ คือ ขาดงบประมาณในการจัดดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งบประมาณในการจัดซื้อและซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์

2.3 ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านวัสดุ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ จากผลการวิเคราะห์เห็นและได้สอบถามข้อมูลนั้นพบว่าคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ไม่ค่อยพร้อมใช้งาน ไม่มีความทันสมัยซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาลดน้อยในการดำเนินงานเพราะโปรแกรมคอมพิวเตอร์สมัยใหม่นั้น ถ้าหากคอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัยแล้วจะไม่สามารถลงโปรแกรมใหม่ที่จะพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการได้จึงทำให้ลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ถ้ามีจำนวนวัสดุต่างๆ เพิ่มมากขึ้นก็จะมีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารี ยิลแมส และ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่กล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ขาดวัสดุอุปกรณ์ซึ่งไม่เพียงพอกับบุคลากรในการใช้งาน เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องรุ่นเก่า (ล้าสมัย) ไม่สามารถพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง

2.4 ปัจจัยทางการบริหารการจัดการ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นถึงผู้บริหารมีการสนับสนุน ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในฝ่ายวิชาการนั้นยังน้อย เพราะผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับความทันสมัย เพราะอาจเป็นไปได้ว่าผู้บริหารไม่มีความรู้เพียงพอในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารหรือการติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตนั้นยังอยู่ในระดับน้อย การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในฝ่ายวิชาการยังไม่มีเหมาะสมเพียงพอที่จะให้คณะกรรมการในฝ่ายวิชาการได้ปฏิบัติงานอย่างคล่องตัว ดังนั้นควรสนับสนุนและส่งเสริมให้การอบรมรวมทั้งจัดลักษณะและองค์ประกอบต่างๆ ในห้องฝ่ายวิชาการ หรือสถานที่ที่ปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายวิชาการให้มีความสะดวกและมีอุปกรณ์ครบถ้วนสมบูรณ์ ก็จะช่วยให้แรงจูงใจให้คณะกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในบางประเด็นพบว่าปัญหาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบที่ถูกต้อง

2.5 ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร เป็นลักษณะวัฒนธรรมองค์กรแบบตั้งรับ-ก้าวร้าว แสดงให้เห็นถึงลักษณะวัฒนธรรมที่ต่อต้าน มุ่งชิงดีชิงเด่นกันไม่ค่อยจะให้ความสำคัญกับอะไรที่จะมาพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ เพราะคณะกรรมการส่วนใหญ่จะคิดว่าเทคโนโลยีต่างๆไม่มีความสำคัญในการพัฒนางานด้านวิชาการ บางทีก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานได้ เพราะเนื่องจากบุคลากรในคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาต่างๆนั้นเป็นบุคลากรที่มีอายุค่อนข้างมาก ในการที่จะยอมรับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆไปใช้นั้นย่อมมีน้อยแน่นอน จึงทำให้ส่งผลถึงลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศลดน้อยลงไปด้วย แต่ถ้าบุคลากรสามารถเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศจากที่ว่า “ไม่จำเป็นต้องใช้เพราะไม่มีความจำเป็น” มาเป็น “จำเป็นต้องใช้เพื่อที่จะได้พัฒนาองค์กร” รวมทั้งผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็จะเป็นประโยชน์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทุกๆด้านๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในบางประเด็นของการวิจัยที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่เบื้องต้นนั้นบุคลากรจะได้รับเงื่อนไขด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและด้านลักษณะของนวัตกรรมที่มากที่สุด และกลุ่มไม่ใช้เทคโนโลยีนั้นได้รับเงื่อนไขด้านตัวบุคคลมากที่สุด

ดังนั้น เราต้องเห็นถึงความสำคัญของปัจจัยต่างๆที่แวดล้อมอยู่ภายในสถานศึกษาที่มองเห็นจับต้องได้และปัจจัยบางประการที่ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ เพราะมันซ่อนอยู่ในกลุ่มคนต่างๆ ซึ่งส่งถึงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนสามารถตอบสนองการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนำคุณภาพไปสู่ผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของฝ่ายวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระทรวงวัฒนธรรม ควรจัดประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง มาตรการที่จะส่งเสริมปัจจัยทางการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งสร้างความตระหนักให้บุคลากรถึงความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในฝ่ายวิชาการ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานในฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม และสนับสนุน พัฒนาให้ปัจจัยทางการศึกษาในแต่ละด้านมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

1.2 กรมศิลปากร ควรจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาทุกแห่งอย่างเพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทุกๆ ฝ่ายอย่างเพียงพอ เช่น จัดหา จัดซื้อเพื่อเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป รวมทั้งอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานให้เพิ่มมากขึ้น การเพิ่มอัตราค่าจ้างบุคลากรที่รับผิดชอบงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงให้มากขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากรทุกๆ คนทุกๆ ฝ่ายในสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ และฝ่ายต่างๆ อย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานด้านของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

1.4 ผู้บริหารควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงที่จะมารับผิดชอบในงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการ เพราะว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่างๆ นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญเฉพาะทางจริงๆ เพื่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

1.5 ผู้บริหารและคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมต่าง รวมทั้งเอกสารต่างๆ ที่มีความสำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรม เพราะถือว่าสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมเป็นสถานศึกษาที่มีเครือข่ายการให้บริการประชาชนอยู่ทั่วทุกภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่สนใจได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างรวดเร็ว เช่น การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพราะถือว่าเป็นสื่อกลางที่ผู้รับข่าวสารจะเข้าถึงได้รวดเร็วที่สุด และเป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาด้วย

1.6 คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันเราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยผลักดันและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพภาพในการดำเนินภารกิจต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาอย่างละเอียดถึงปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ขวัญกำลังใจของบุคลากร

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการและฝ่ายอื่นๆในรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล การสังเกตและการสนทนาแบบกลุ่ม เป็นต้น เพื่อที่จะได้รับข้อมูลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในฝ่ายอื่นๆ เช่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน ฝ่ายอาคารสถานที่ เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยทางการบริหารการศึกษาด้านอื่นๆ เช่น อาคารสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในฝ่ายวิชาการและฝ่ายอื่นๆของสถานศึกษา